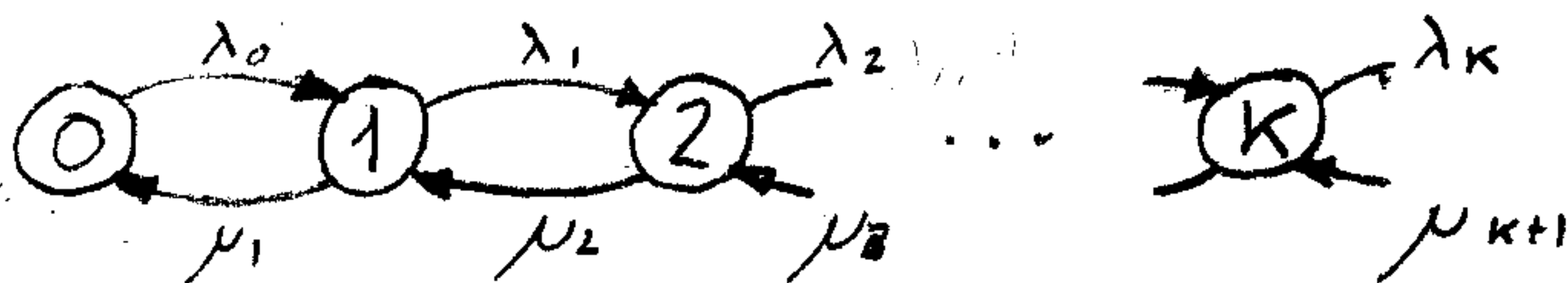

XSSC

TEMA 2: EINES BÀSIQUES D'AVALUACIÓ

Cadenes de Markov → El futur no depen del passat només del present.

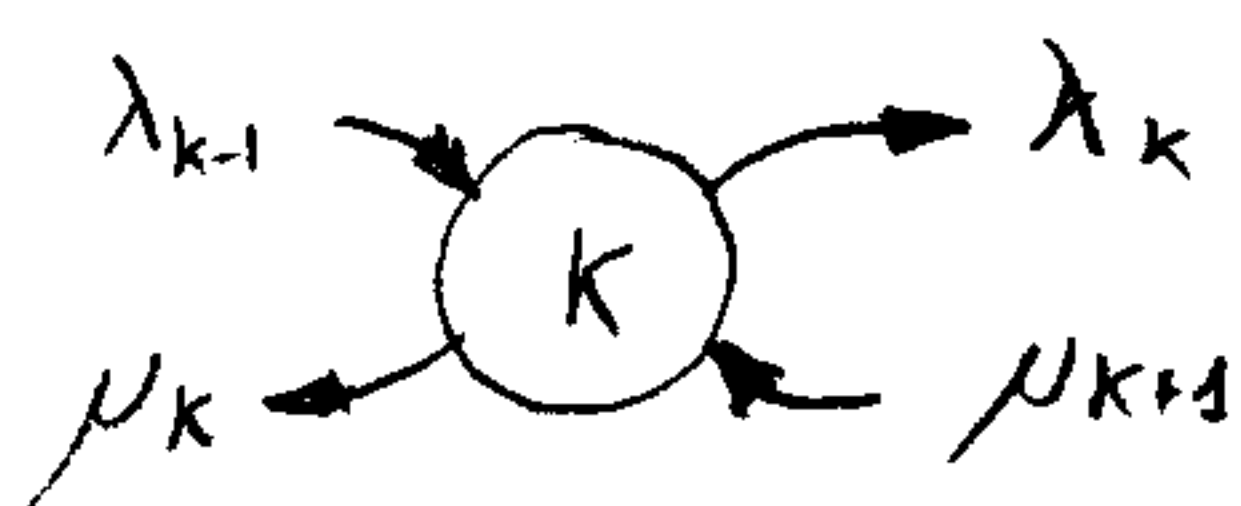
-2.2 PROCESSOS DE N i M

λ : taxa d'arribades
 μ : taxa de sortides

fdp temps entre arribades $\tau \Rightarrow a(\tau) = \lambda e^{-\lambda \tau}$

fdp temps de servei $t_s \Rightarrow b(t_s) = \mu e^{-\mu t_s}$

$P_k(t)$: Prob. ser en l'estat k en l'instant t

$$\text{Flux entrant} = \lambda_{k-1} P_{k-1}(t) + \mu_{k+1} P_{k+1}(t)$$

$$\text{Flux sortint} = (\lambda_k + \mu_k) P_k(t)$$

$$\frac{\partial P_k(t)}{\partial t} = \text{Flux entrant} - \text{Flux sortint}$$

o Procés de Poisson ($\lambda_k = \lambda, \mu_k = 0$)

$$P_k(T) = \frac{(\lambda T)^k}{k!} e^{-\lambda T}$$

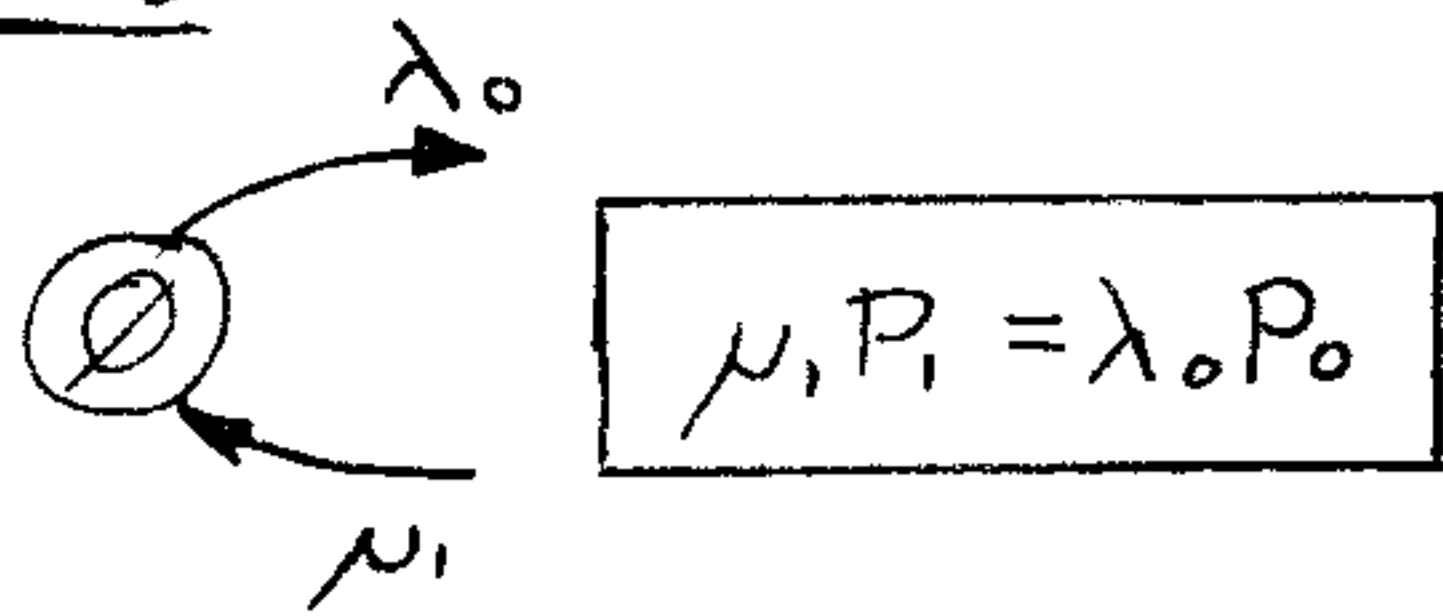
$P_k(t)$: Prob. de que arribin k unitats en T segons

Promiga d'arribades en T $\Rightarrow E[k] = \lambda T$

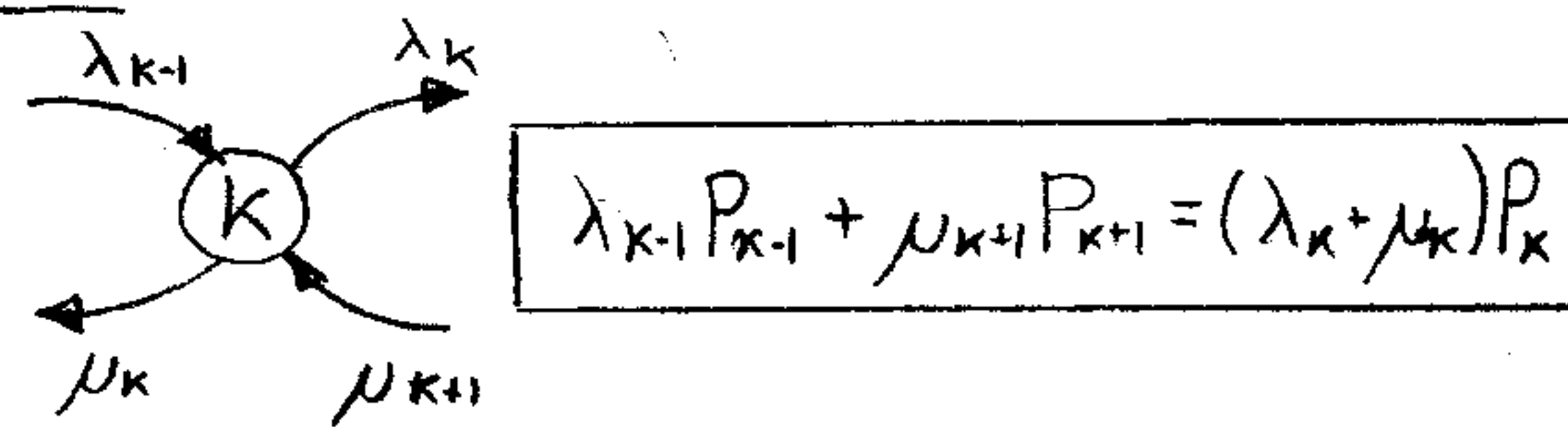
2.3. PROCESSOS DE M i N EN EQUILIBRI

FLUX ENTRANT = FLUX SORTINT

$k=0$

k

Resolent el sistema d'equacions resulta:

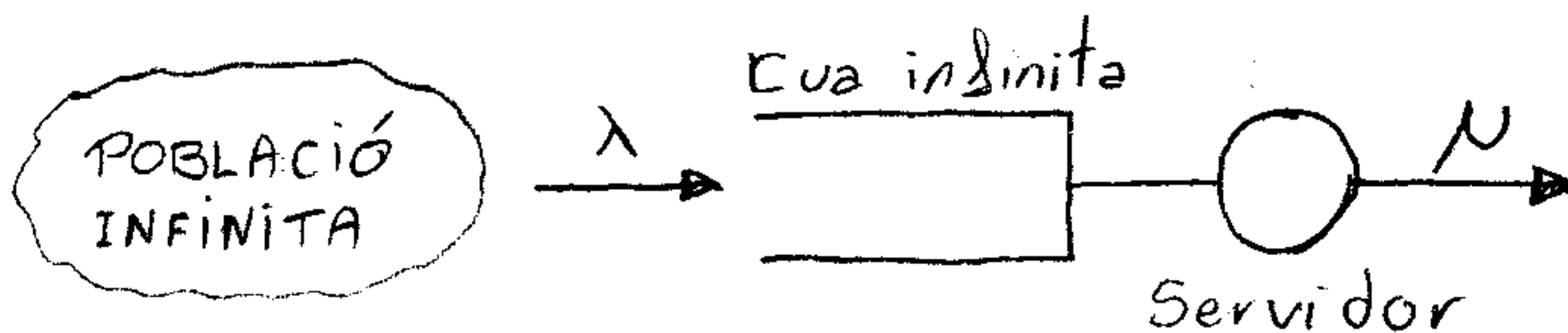
$$P_k = \frac{\lambda_{k-1}}{\mu_k} P_{k-1}$$

I perquè quedi completament determinat $\Rightarrow \sum_k P_k = 1$

I pq sigui estable $\Rightarrow \mu_k > \lambda_k \Rightarrow$ sortides $>$ arribades

2.3.2 Sistemes M/M/1

M/M/1 $\leftarrow$ Un servidor
 Temps de servei $\Rightarrow$ distrib. exponencial
 Arribades al sistema $\Rightarrow$ " " "

Població $\infty \Rightarrow \lambda = cte \Rightarrow$ Arribades Poisson

$$P_k = \left(\frac{\lambda}{\mu}\right)^k P_0 \quad \dots \quad P_0 = 1 - \frac{\lambda}{\mu}$$

$$\rho = \frac{\lambda}{\mu} = 1 - P_0 = N_{servei} = \lambda T_s$$

ρ : Factor d'utilització < 1

N_{servei} : Num mitg d'unitats en el servidor < 1

T_s : Temps mitg de servei

$$N = \lambda T$$

$T \hat{=}$ de Little

T : Temps mitg d'estada al sistema

N : Num. mitg d'unitats al sistema

$$T_{\text{servei}} = N_{\text{servei}} / \lambda = 1/\mu$$

Temps mitjà de servei

$$W = N_{\text{cu2}} / \lambda = \frac{\rho}{1-\rho} \cdot T_s$$

Temps mitjà d'estada en cua

$$T = W + T_s \quad N = N_{\text{cu2}} + N_s$$

$$T_{\text{servei}} = T_{\text{transmissió}} = L/C$$

l : long. paquet mitjà
 C : capacitat canal

$$T = \frac{L}{C - \lambda L} = \frac{1}{1-\rho} T_s$$

Temps de transferència (d'estada al sistema)

2.3.3. Sistemes M/M/∞

$$P_k = \frac{(\lambda/\mu)^k}{k!} P_0$$

$$P_0 = e^{-\lambda/\mu}$$

$$N = \lambda/\mu$$

$$T = 1/\mu$$

Mai s'ha d'esperar

2.3.4. Sistemes M/M/m

$$P_k = \begin{cases} \frac{(m\rho)^k}{k!} P_0 & k < m \\ \frac{m^m \rho^k}{m!} P_0 & k \geq m \end{cases}$$

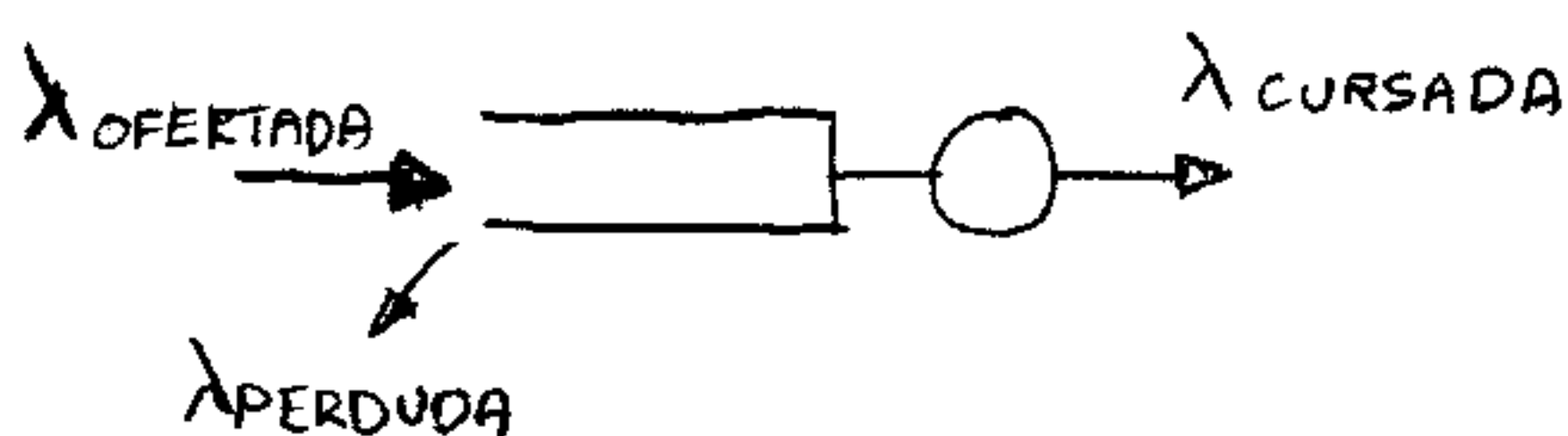
$$\rho = \frac{\lambda}{m\mu} < 1$$

P_0 complicat $\Rightarrow \sum_{k=0}^{\infty} P_k = 1$

2.3.5. Sistemes M/M/1/N capacitat del sistema.

$$P_k = \left(\frac{\lambda}{\mu}\right)^k P_0 = \rho^k P_0 \quad k \leq N$$

$$P_0 = \frac{1-\rho}{1-\rho^{N+1}}$$

M/M/1/1

$$\lambda_{\text{CURSADA}} = \lambda \cdot P_0$$

$$\text{taxa sortida} = \mu P_1$$

$$N = P_1 = \rho_{\text{CURSADA}} = \frac{\lambda_{\text{CURSADA}}}{\mu} = \frac{\rho}{1+\rho}$$

13: TÈCNiques d'ENCAMINAMENT

- Classificació dels algorismes d'encaminament

- o No adaptatiu → Elecció de les rutes previa a l'arrenc de la xarxa
- o Adaptatiu → Prenen les decisions en funció de l'estat de la xarxa (retards, ocupació, ...)

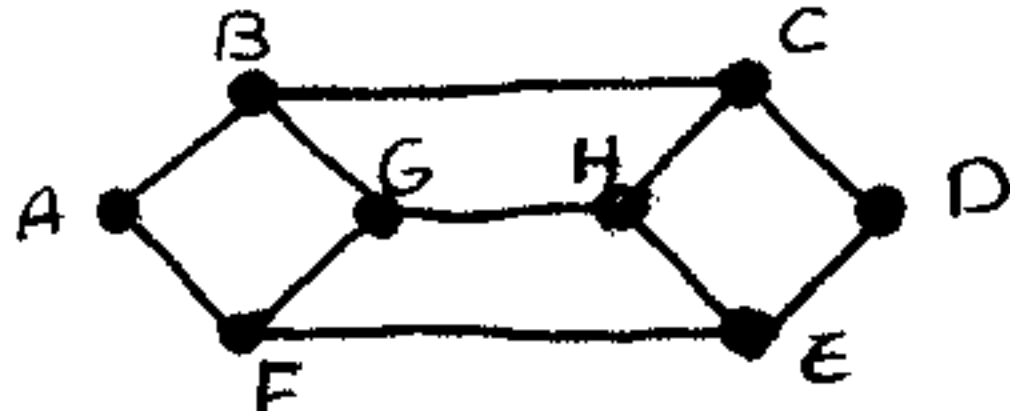
Δ Centralitzats → Es té info de tota la xarxa

Δ Aïllats → Cada node només té info local.

Δ Distribuïts → Info local + Info nodes veïns

3.2 ENCAMINAMENT PEL CAMI MÉS CURT

- o Es construeix un graf de la xarxa:

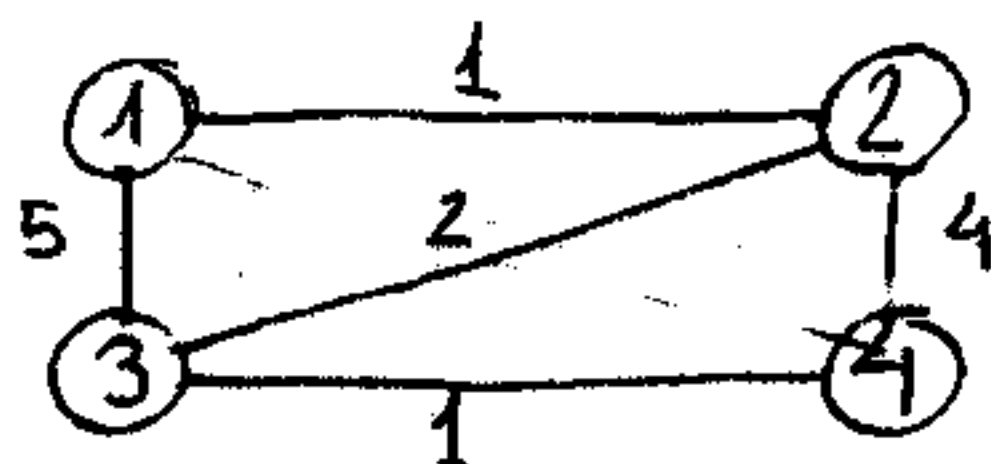

- o Associem a cada canal un cost.
- o Busquem la ruta de cost mínim

- ALGORITME DE FLOYD

- Algoritme iteratiu, es realitza una iteració per node, col·locant el node entre totes les parelles de nodes possibles.

EXEMPLE

Enllaços bidireccional
cost anada = cost tornada

Iteració 0

Matriu de costos

$$D = \begin{bmatrix} \emptyset & 1 & 5 & \infty \\ 1 & \emptyset & 2 & 4 \\ 5 & 2 & \emptyset & 1 \\ \infty & 4 & 1 & \emptyset \end{bmatrix}$$

← Cost per anar de 1 a 'i'
Cost ∞ (no hi ha cnx directa)

Matriu de rutes

$$R = \begin{bmatrix} - & 2 & 3 & - \\ 1 & - & 3 & 4 \\ 1 & 2 & - & 4 \\ - & 2 & 3 & - \end{bmatrix}$$

← Node successor a 1 per anar a 'i'

Iteració 1 : Introduïm node 1 entre qualsevol parella de nodes.

$$D = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 5 & \infty \\ 1 & 0 & 2 & 4 \\ 5 & 2 & 0 & 1 \\ \infty & 4 & 1 & 0 \end{bmatrix} \quad R = \begin{bmatrix} - & 2 & 3 & - \\ 1 & - & 3 & 4 \\ 1 & 2 & - & 4 \\ - & 2 & 3 & - \end{bmatrix}$$

$\uparrow \min(d_{42}, d_{41} + d_{14})$

Les matrius no varien $\Rightarrow$ no interessa introduir el node 1

Iteració 2

$$D = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 3 & 5 \\ 1 & 0 & 2 & 4 \\ 3 & 2 & 0 & 1 \\ 5 & 4 & 1 & 0 \end{bmatrix} \quad R = \begin{bmatrix} - & 2 & 2 & 2 \\ 1 & - & 3 & 4 \\ 2 & 2 & - & 4 \\ 2 & 2 & 3 & - \end{bmatrix}$$

$\uparrow \min(d_{13}, d_{12} + d_{23})$

Per anar de 4 $\rightarrow$ 1 convé anar per 2, posem el node per anar de 4 $\rightarrow$ 2 q és 2

Iteració 3

$$D = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 3 & 4 \\ 1 & 0 & 2 & 3 \\ 3 & 2 & 0 & 1 \\ 4 & 3 & 1 & 0 \end{bmatrix} \quad R = \begin{bmatrix} - & 2 & 2 & 2 \\ 1 & - & 3 & 3 \\ 2 & 2 & - & 4 \\ 3 & 3 & 3 & - \end{bmatrix}$$

per anar 1 $\rightarrow$ 4 millor per 1 $\rightarrow$ 3 $\rightarrow$ 2

Iteració 4 : No hi ha canvis

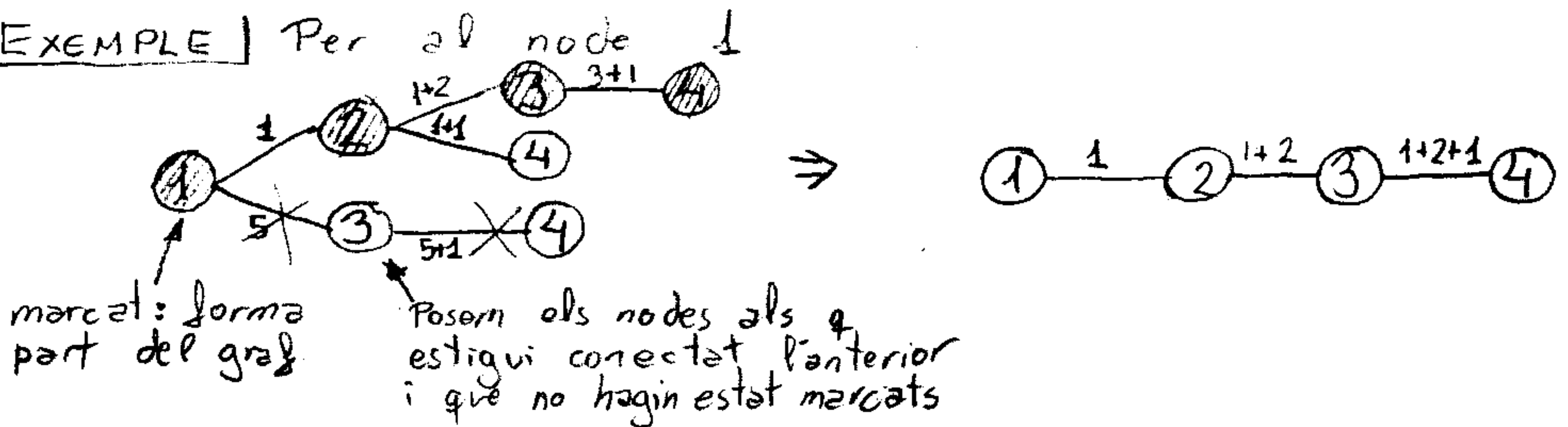
EXEMPLE | Taula de rutes del node 3 a partir de lo anterior

Destí	1	2	3	4
RUTA	2	2	-	4

$\leftarrow$ Node successor

ALGORITME DE DIJKSTRA

EXEMPLE | Per al node 1

Quan poguem arribar a un mateix node per dos camins descartem el més llarg.

14: ASSIGNACIÓ DE CAPACITATS I FLUXOS

+ Estimació del volum de tràfic entre els nodes i, j

$$\boxed{\gamma_{ij} = k \frac{P_i P_j}{d_{ij}}} \text{ [pk/seg]}$$

P_i, P_j : Població associada als nodes
 d_{ij} : Distància entre nodes

+ Capacitat mínima d'un canal

$$\boxed{C_{i \min} = \lambda_i \cdot L} \text{ [bps]}$$

L : long. mitja dels paquets

+ Factor d'utilització d'un canal

$$\boxed{\rho_i = \lambda_i \frac{L}{C_i}}$$

+ Cost mínim mensual de la xarxa (M canals)

$$\boxed{D_0 = \sum_{i=1}^M D_i \Big|_{C_i = \lambda_i L} = \sum_{i=1}^M (d_0 + d_i C_{i \min})}$$

d_0 : component fixa
 d_i : €/bps

+ Presupost mensual $D_m > D_0$ + Presupost excedent

$$\boxed{D_m = D_0 + D_e}$$

$$\boxed{D_e = \sum_{i=1}^M d_i \Delta C_i}$$

+ Número mig de salts d'un paquet qualsevol

$$\boxed{\bar{n} = \frac{1}{\gamma} \sum_{i=1}^M \lambda_i}$$

$$\boxed{\gamma = \sum_{i=1}^M \sum_{j=1}^M \gamma_{ij}}$$

tràfic entrant total

+ Retard mig extrem-extrem

$$\boxed{T = \frac{1}{\gamma} \sum_{i=1}^M \lambda_i T_i}$$

$$\boxed{T_i = \frac{L}{C_i - \lambda_i L} = \frac{L}{\Delta C_i}}$$

+ Assignació de capacitats

$$\boxed{C_i = \lambda_i L + \Delta C_i}$$

$$\Delta C_i = \frac{D_e d_i}{d_i} = \frac{D_e}{d_i} \alpha_i \quad \sum \alpha_i = 1$$

- CRITERIS D'ASSIGNACIÓ DE CAPACITATS

◦ Cas Minimax ($k \rightarrow \infty$)
Optimitza canals amb major retard
(Tots els canals mateix retard)

$$\boxed{\Delta C_i = \frac{D_e}{d_i} \frac{d_i}{\sum_j d_j}}$$

◦ Cas Temps de transit òptim ($k=1$)

$$\boxed{\Delta C_i = \frac{D_e}{d_i} \frac{\sqrt{\lambda_i d_i}}{\sum_j \sqrt{\lambda_j d_j}}}$$

◦ Assignació segons tràfic ($k \rightarrow 0$)

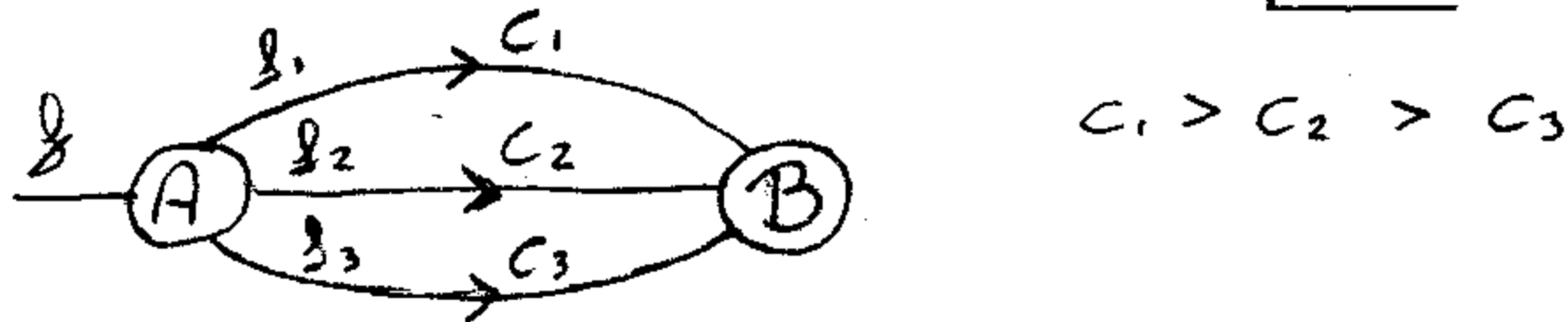
$$\boxed{\Delta C_i = \frac{D_e}{d_i} \frac{\lambda_i}{\sum_j \lambda_j}}$$

- ASSIGNACIÓ DE FLUXOS

Flux canal $i \Rightarrow \boxed{f_i = \lambda_i \cdot L}$ [bps]

S'ha de complir f (Flux total) = $\sum_i f_i$

Temps transferència (M/M/1) $\Rightarrow \boxed{T_i = \frac{L}{C_i - \lambda_i L}} = \frac{L}{C_i - f_i}$

$f < f_u$	$f_u < f < f_{uv}$	$f > f_{uv}$
$f_1 = f$	$f_1 + f_2 = f$	$f_1 + f_2 + f_3 = f$
$f_2 = f_3 = \emptyset$	$f_3 = \emptyset$	—

Assignació proporcional a les capacitats

$f_u \mid T_1 \stackrel{!!}{=} T_2 \mid f = f_u \Rightarrow \boxed{f_u = C_1 - C_2}$

$f_{uv} \mid T_2 \stackrel{!!}{=} T_3 \mid f = f_{uv} \Rightarrow f_{uv2} = C_2 - C_3$

$f_{uv2} = f_1 \mid f = f_{uv} \text{ ó } f_{uv2} = f_2 \mid f = f_{uv}$

$f_w = f_{uv1} + f_{uv2}$

$\boxed{f_{uv} = C_1 - C_2 + \frac{C_1 + C_2}{C_2} (C_2 - C_3)}$

$f < f_u$	$f_u < f < f_{uv}$	$f > f_{uv}$
$f_1 = f$	$f_1 = f_u + \frac{C_1}{C_1 + C_2} (f - f_u)$	$f_1 = f_u + \frac{C_1}{C_1 + C_2} (f - f_u) + \frac{C_1}{C_1 + C_2 + C_3} (f - f_{uv})$
$f_2 = f_3 = \emptyset$	$f_2 = \emptyset + \frac{C_2}{C_1 + C_2} (f - f_u)$	$f_2 = \emptyset + \frac{C_2}{C_1 + C_2} (f - f_u) + \frac{C_2}{C_1 + C_2 + C_3} (f - f_{uv})$
	$f_3 = \emptyset$	$f_3 = \emptyset + \emptyset + \frac{C_3}{C_1 + C_2 + C_3} (f - f_{uv})$

• Assignació per retard mínim

$$T_{AB} = \frac{f_1}{f} \frac{L}{c_1 - f_1} + \frac{f_2}{f} \frac{L}{c_2 - f_2} + \frac{f_3}{f} \frac{L}{c_3 - f_3} =$$

$$= \frac{L}{f} \left(\frac{f_1}{c_1 - f_1} + \frac{f_2}{c_2 - f_2} + \frac{f_3}{c_3 - f_3} \right) = K \cdot F(f_1, f_2, f_3)$$

$$\underline{f_u} \quad \left. \frac{\partial F}{\partial f_1} \stackrel{!!}{=} \frac{\partial F}{\partial f_2} \right|_{\substack{f_2 = f_3 = 0 \\ f_1 = f_u}} \Rightarrow \boxed{f_u = c_1 - \sqrt{c_1 c_2}}$$

$$\underline{f_{uv}} \quad \left. \frac{\partial F}{\partial f_1} \stackrel{!!}{=} \frac{\partial F}{\partial f_2} \stackrel{!!}{=} \frac{\partial F}{\partial f_3} \right|_{\substack{f_1 = f_{uv1} \\ f_2 = f_{uv2} \\ f_3 = 0}} \Rightarrow \boxed{\begin{aligned} f_{uvi} &= c_i - \sqrt{c_i c_3} \\ f_{uv} &= f_{uv1} + f_{uv2} \end{aligned}}$$

$f < f_u$	$f_u < f < f_{uv}$	$f > f_{uv}$
$f_1 = f$	$f_1 = f_u + \frac{\sqrt{c_1}}{\sqrt{c_1} + \sqrt{c_2}} (f - f_u)$	$f_i = f_{uvi} + \frac{\sqrt{c_i}}{\sum \sqrt{c_i}} (f - f_{uv})$
$f_2 = f_3 = \emptyset$	$f_2 = \emptyset + \frac{\sqrt{c_2}}{\sqrt{c_1} + \sqrt{c_2}} (f - f_u)$	
	$f_3 = \emptyset$	

⚠ Si $(c_2 + c_3) > c_1$ es tracta $(c_2 + c_3) = c_2'$ com un únic enllaç per fer els càlculs (Es com si tinguéssim només 2 enllaços c_1, c_2')

I per calcular f_{uv} ?

$$f_2' = \frac{\sqrt{c_2'}}{\sqrt{c_1} + \sqrt{c_2'}} (f_{uv} - f_u)$$

$$f_{uv2} = c_2 - \sqrt{c_3 c_2}$$

T5: EINES AVANÇADES D'AVALUACIÓ DE XARXES I SISTEMES

- SISTEMES M/G/1

$$T = T_s + W$$

$$W = W_0 + N_q \cdot T_s$$

T: temps d'estada al sistema

T_s: temps de servei de la unitat

W: temps que manca pq finalitzin les unitats que es trobaven al sistema abans q arribes.

W₀: Residual de l'unitat al servidor

N_q: Elements en cua.

$$T_s = E\{x\}$$

$$W_0 = \rho E\{x^2\} ; E\{x^2\} = \frac{E\{x^2\}}{2E\{x\}} \Rightarrow \boxed{W_0 = \frac{\lambda E\{x^2\}}{2}}$$

$$\boxed{W = \frac{W_0}{1-\rho} = \frac{\lambda E\{x^2\}}{2(1-\rho)}}$$

$$\boxed{T = E\{x\} + \frac{\lambda E\{x^2\}}{2(1-\rho)}}$$

$$N = \lambda \cdot T \quad \text{Nombre mig d'unitats al sistema.}$$

Servei exponencial $\Rightarrow E\{x^2\} = 2E\{x\}^2$

Servei determinista $\Rightarrow E\{x^2\} = E\{x\}^2$

o Sistemes M/G/1 amb diferents tipus de tràfic

Les fórmules són les mateixes amb:

$$\boxed{\lambda = \sum \lambda_i}$$

$$\boxed{\rho = \sum \rho_i = \sum \lambda_i E\{x_i\} = \lambda \cdot E\{x\}}$$

$$\boxed{E\{x\} = \sum \frac{\lambda_i}{\lambda} E\{x_i\}}$$

$$\boxed{E\{x^2\} = \sum \frac{\lambda_i}{\lambda} E\{x_i^2\}}$$

$$\boxed{T_c = E\{x_c\} + W}$$

• CUES AMB PRIORITAT

- Prioritats sense expulsio

$$T_K = W_K + E\{x_K\}$$

T_K : Temps d'estada al sistema per una unitat de tipus K

W_K : Temps espera en cua unitat tipus K

$E\{x_K\}$: Temps de servei " "

$$W_K = \frac{W_0 + \sum_{i=0}^{K-1} \rho_i W_i}{1 - \sum_{i=1}^K \rho_i}$$

Es calcula de forma recursiva

Cas $K=2$ tipus de trafic

$$W_K = \frac{W_0}{\left(1 - \sum_{i=1}^K \rho_i\right) \left(1 - \sum_{i=2}^{K-1} \rho_i\right)}$$

- Prioritats amb expulsio

$$T_K = \frac{W_{0K} + E\{x_K\} \left(1 - \sum_{i=1}^K \rho_i\right)}{\left(1 - \sum_{i=1}^K \rho_i\right) \left(1 - \sum_{i=1}^{K-1} \rho_i\right)}$$

W_{0K} es calcula com W_0
però només amb
 $i = 1 \dots K$

T6: TÈCNiques DE CONTROL DE CONGESTIÓ

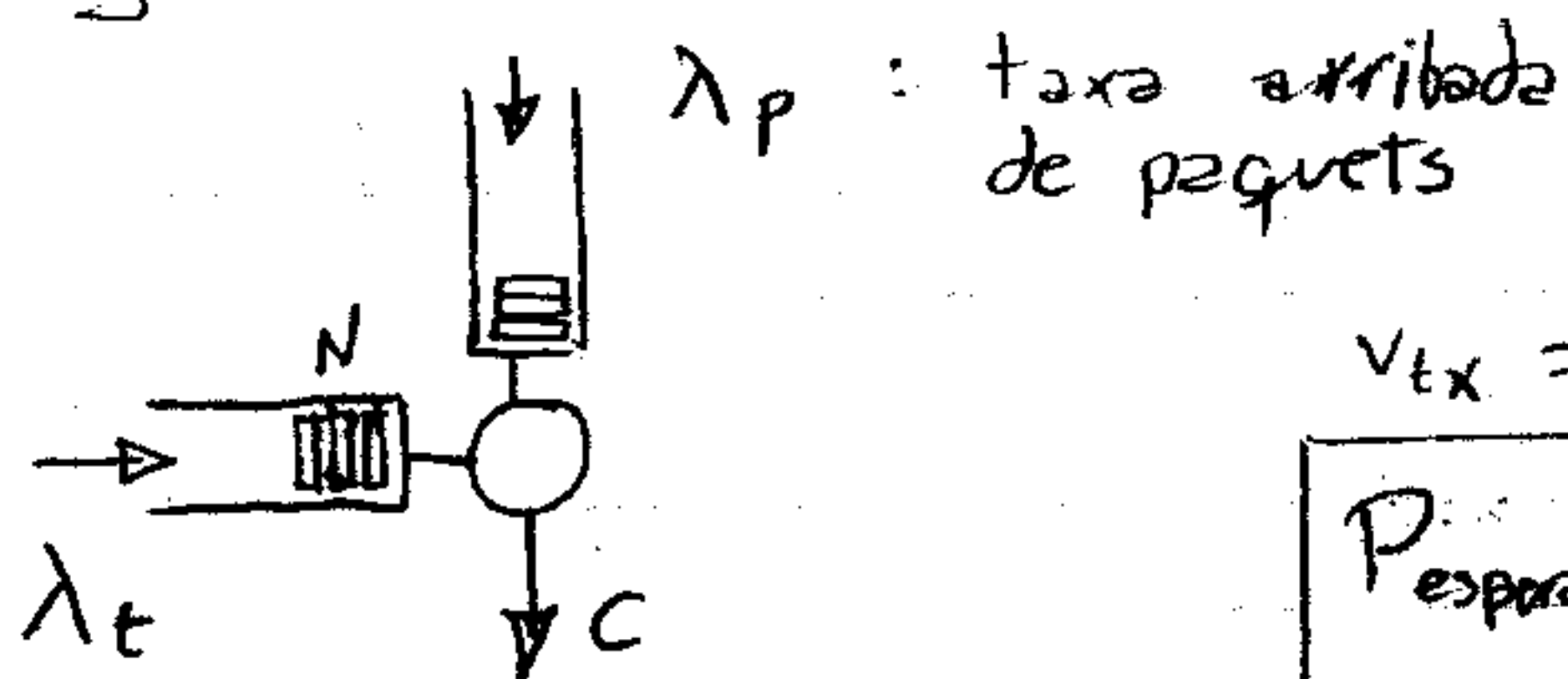
MÈTODES PREVENTIUS

- CONFORMADORS DE TRÀFIC

◦ Algoritme de leaky bucket:

Hi ha un tràfic màxim, de manera que si l'estació el supera es comença a perdre informació.

◦ Algoritme de token bucket:

$$v_{tx} = B \cdot \lambda_t$$

$$P_{esperar} = \rho^N$$

$$\rho = \frac{\lambda}{\lambda_t}$$

taxa d'arribada de testimonis

- Cada vegada que arriba un testimoni es poden tx B bits.

- Tamany de cua màxim $L_m = \frac{m_B C}{C - \lambda_t B}$

m_B : n° bits que es poden tx quan el buffer de tokens està ple.

- PREASIGNACIÓ DE RECURSOS

Per garantir una QoS determinada el sistema fa una reserva de recursos durant l'establiment del C.V.

MÈTODES REACTIUS

◦ Paquets reguladors

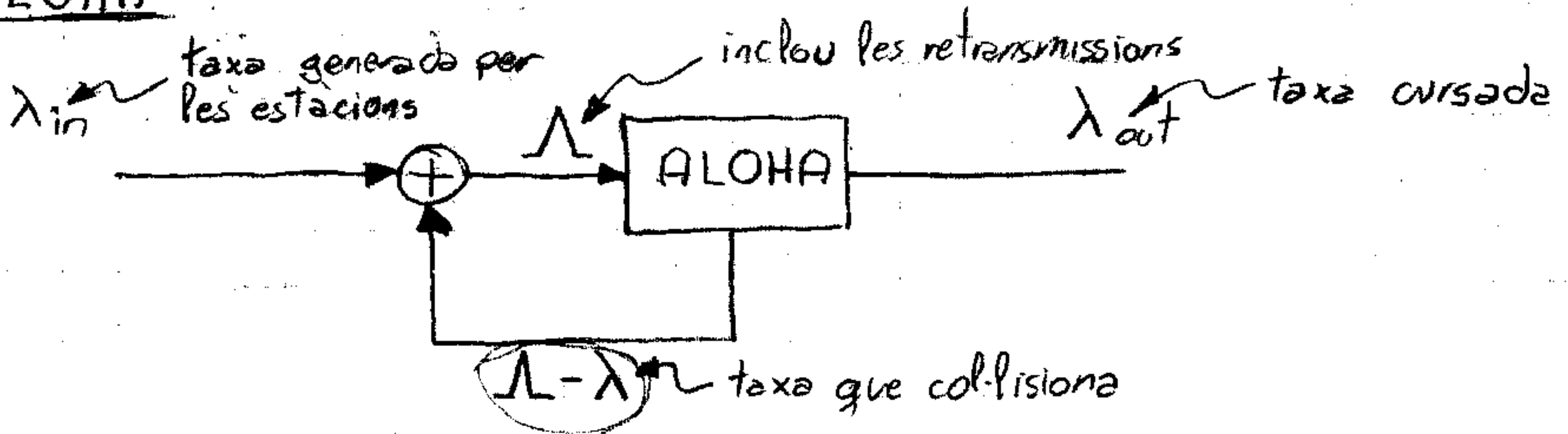
Cada estació fa una estimació del tràfic de les línies de sortida, si es supera el llindar, en rebre un paquet que hauria d'anar cap a aquella línia, s'avisarà a l'estació origen.

◦ Paquets Drop Policy

Es marquen els paquets amb prioritats, en cas que hi hagi congestió a la xarxa, s'eliminen els paquets de menor prioritat.

17: TÈCNiques D'ACCÉS

ALOHA

G : Tràfic ofert, incloent retransmissions
 S : Tràfic cursat, si el sistema es estable, és igual al ofertat

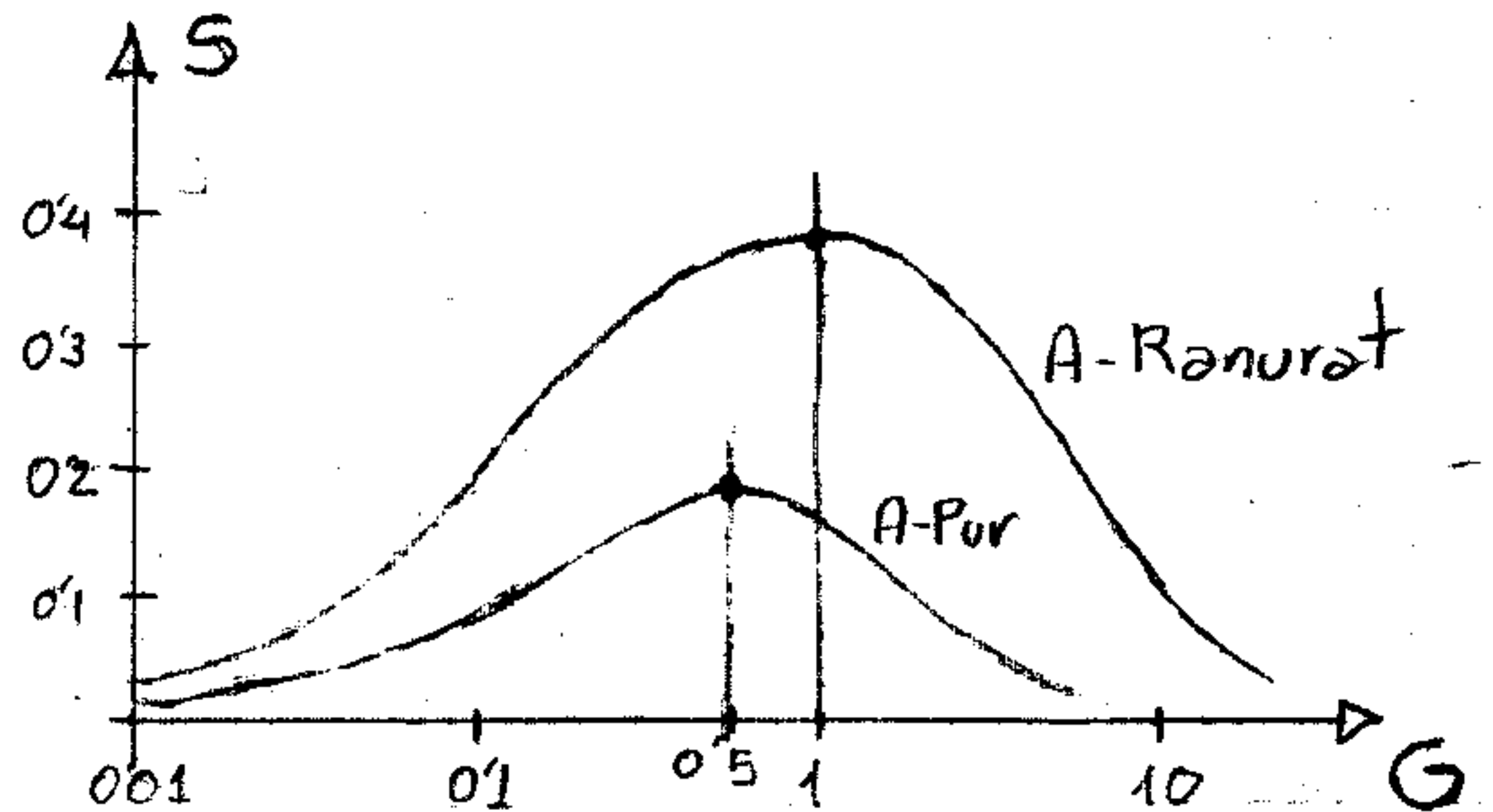
$$\boxed{S = \lambda T_t} \quad \boxed{G = \Lambda T_t} \quad P_{tx \text{ sense col·lisió}} = \frac{S}{G}$$

• Aloha Pur

$$\boxed{S = G e^{-2G}}$$

• Aloha Ranurat

$$\boxed{S = G e^{-G}}$$

	Estabilitat	Tràfic màxim
Aloha Pur	$G < 0.5$	$S_{max} = 1/2e \approx 0.18$
Aloha Ranurat	$G < 1$	$S_{max} = 1/e \approx 0.37$

• Aloha amb un número finit d'estacions M

A-Pur: $\boxed{S = \left[1 - \frac{2G}{M}\right]^{M-1}}$

A-Ranurat: $\boxed{S = \left[1 - \frac{G}{M}\right]^{M-1}}$

$$G_{max} = 1/2$$

$$G_{max} = 1$$

• Com trobar el màxim d'estacions suportades?

$$S \equiv \lambda T_t = M \lambda_i \cdot L/c \leq S_{max}$$

RETARD D'UN PAQUET

Enllaç terra - satèl·lit

A-Pur

$$T_s = T_T + \tau + \overbrace{(e^{2G} - 1)(T_T + \tau + R)}^{\# \text{ mitg retransmissions}}$$

A-Ranurat

$$T_s = T_T + \frac{T_T}{2} + \tau + \underbrace{(e^G - 1)(T_T + \tau^+ + R)}_{\text{Temps mitg de retransmissió}}$$

Temps des de que es genera el paquet fins que l'emissor sap que s'ha transmès correctament (sense col·lisió)

Temps mitg de retransmissió

τ : Retard de propagació d'un paquet (anada + tornada)

$$\tau^+ = \left\lceil \frac{\tau}{T_T} \right\rceil \cdot T_T \quad \leftarrow \text{enter superior}$$

$$R = E\{r_i\} \quad r_i = \text{temps aleatori}$$

Enllaç terrestre

A-Pur

$$T_s = T_T + T_{ACK} + (e^{2G} - 1)(T_T + T_{out} + R)$$

A-Ranurat

$$T_s = T_T + \frac{T_T}{2} + T_{ACK} + (e^G - 1)(T_T + T_{out} + R)$$

T_{out} : Temps que triga a detectar-se la col·lisió

CSMA

o No persistent $\rightarrow$ Si medi ocupat es retira durant un temps aleatori (back-off) abans de tornar-ho a intentar

o Persistent $\rightarrow$ Si medi ocupat, espera que quedi lliure i llavors envia amb prob P .

- Cas no persistent, no ranurat

$$S = \frac{G e^{-aG}}{G(1+2a) + e^{-aG}}$$

$$a = \tau / T_T$$

a : temps de propagació normalitzat